

Άτσος

Η ΠΙΤΑ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Η πίτα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος θα κοπεί την Κυριακή 13 Φλεβάρη στις 10 π.μ. στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Ο Σύλλογος των εν Αθήναις αποδήμων Ασσιωτών εύχεται σ' όλους τους Ασσιώτες ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ, Ευτυχισμένο και δημιουργικό το 2000.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η πίτα του συλλόγου μας θα κοπεί στις 6-2-2000 ημέρα Κυριακή και ώρα 10 π.μ. στο καφενείο-ουζερί "ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΠΡΕΒΕΖΙΑΝΩΝ", του χωριανού μας Βαγγέλη Παφίλα, Κολωνού 55, Μεταξουργείο Αθήνα, τηλ.: 52.24.801. Για τα μικρά παιδιά θα υπάρχει ψυχαγωγικό πρόγραμμα.

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΙΣ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο επήσιος χορός του συλλόγου αποδήμων Ασσιωτών θα πραγματοποιηθεί στις 17 Μαρτίου ημέρα Παρασκευή στο "Ηπειρώτικο Σαλόνι" Λ. Βουλιαγμένης 370, τηλ.: 99.29.373.

Ο Ναπολέων Δήμος και ο Γιώργος Βρακάς με το κλαρίνο, ο Χρήστος Φωτίου, ο Σάββας Σιάτρας, ο Γιώργος Κούρτης και η Καίτη Λιβανού με το τραγούδι, θα μας κρατήσουν συντροφιά και θα μας χαρίσουν μια όμορφη βραδιά.

Όλοι στις 17 του Μάρτη το βράδυ στο "Ηπειρώτικο Σαλόνι".

Για περισσότερες πληροφορίες και για να προμηθευτείτε προσκλήσεις να επικοινωνήσετε με τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου μας.

Βράβευση μαθητών

Ο Σύλλογος αποφάσισε να βραβεύσει τους αριστούχους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου που κατάγονται από τον Άτσο. Θα βραβευτούν όσοι μαθητές έχουν προαγωγικό βαθμό μεγαλύτερο από δέκα οκτώ (18).

Η βράβευση θα γίνει στις 17 Μάρτη, την ημέρα του αποκριάτικου χορού στο "Ηπειρώτικο Σαλόνι".

Παρακαλούνται οι γονείς των παιδιών να στείλουν στο Σύλλογο αποδεικτικό προαγωγής μέχρι τέλους Φεβρουαρίου.

■ Τριμηνιαία έκδοση του συλλόγου των εν Αθήναις Ασσιωτών "Ο Μάρκος Μποτσαρης"
■ Οκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος 1999
■ Αρ. φύλλου 3, τιμή φύλλου 100 δρχ.
Σκαλίδη 14, 11525 Αθήνα
Τηλ.: 69.28.459

Γενική Συνέλευση

Στις 28 Νοεμβρίου στα γραφεία του συλλόγου, Πειραιώς 4, έγινε η Ετήσια Καταστατική Συνέλευση του συλλόγου μας. Ο διοικητικός απολογισμός που έγινε από το Γραμματέα Δημήτριο Χρήστου και ο οικονομικός από τον Ταμία Θεόδωρο Δήμα εγκρίθηκαν ομόφωνα. Επίσης ομόφωνα εγκρίθηκε και ο Προγραμματισμός-Προϋπολογισμός για την επόμενη διετία.

Στη συνέχεια έγιναν αρχαιρεσίες και το νεοεκλεγέν διοικητικό συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος:
Γεώργιος Κ. Λαμπρούσης
Αντ/δρος:
Στέφανος Γ. Τσόγκας
Γραμματέας:
Κων/νος Δ. Λαμπρούσης
Ταμίας:
Θεόδωρος Π. Δήμας
Μέλος: Δημήτριος Χ. Δήμας
Μέλος: Παύλος Γ. Χρήστου
Μέλος: Χρήστος Δ. Καλέσιος

Ο ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ: ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΗΠΕΙΡΟΣ»

Σε έρευνά της η εφημερίδα «Ηπειρος», με τη συμπλήρωση ενός χρόνου από την εφαρμογή του νόμου «Καποδίστρια», απευθύνθηκε και στο Δήμο Θεσπρωτικού, με ανάλογες ερωτήσεις. Οι απαντήσεις του δημάρχου μας και το σχετικό ρεπορτάριο καταγράφονται ως ακολούθως:

Ο Δήμος Θεσπρωτικού είναι ένας από τους τεσσεριά δήμους του Ν. Πρέβεζας που προϋπήρχε και με τον "Καποδίστρια" μεγάλωσε. Δήμος ορεινός, γεωργοκτηνοτροφικός, που λειτουργεί ικανοποιητικά, όπως δηλώνει ο δημάρχος κ. Βασίλης Καϊνούργιος.

Η εμπειρία των δημοτικών συμβούλων αλλά και η οργάνωση που υπήρχε στον "παλιό" δήμο βοήθησεν σημαντικά στα πρώτα βήματα την χρονιά που πέρασε. Υπάρχουν βεβαίως και ελλείψεις και προβλήματα, ιδίως οικονομικά, αλλά ταυτόχρονα και οι προσποτικές για καλύτερη πορεία.

Ο Δήμος μας, με την συμπλήρωση ενός έτους από την εφαρμογή του "Καποδίστρια", ξεκίνα από σαφώς καλύτερη αφετηρία.

Ο Δήμος Θεσπρωτικού, με έδρα το Θεσπρωτικό, και τα Δημοτικά Διαμερίσματα: Ριζούβουνιο, Γαλατά, Παπαδάτων, Μελιάνων, Πολυσταφύλου, Ασσού και Νικολιτάου με έκταση 131.823 στρέμματα και πληθυσμό 5.850 κατοίκους περίπου, απλώνεται στο Βόρειο μέρος του Ν. Πρέβεζας. Είναι μία σχεδόν κλειστή λεκάνη η γνωστή "Μικρή Λάκκα Σουλίου".

1. Η πλειοφηφία των κατοίκων ασχολείται με τη γεωργία και κτηνοτροφία. Το 23μελές Δημοτικό Συμβούλιο έχει πάρει αρκετές μεγάλες και μικρές αποφάσεις, που επηρέασαν προς τη θετική κατεύθυνση της πορείας του Δήμου. Από την πρώτη σπηλή, εργαστήκαμε όλοι και έπερασμε τα πρώτα προβλήματα που είχαν να κάνουν με τα μικροτοπικιστικά, τις κατανομές κλπ. Εδώ θα θέλα να τονίσω, ότι η εμπειρία των περισσότερων συμβούλων και η κατανόηση των υπολοίπων μέτρησε πολύ.

ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Θέσαμε στον δημάρχο (όπως και σε όλους του τους δημάρχους στην Ηπειρο) τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ποια ήταν τα πρώτα βήματα του νέου δήμου και οι δυσκολίες που αντιμετωπίσατε;

2. Αυτή τη σπηλή ο δήμος σας, θεωρείται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά και τι είναι αυτό που πετύχατε αυτόν τον πρώτο χρόνο;

3. Είστε ικανοποιημένος από την στήριξη της πολιτείας μέσω του ΕΠΤΑ και άλλων πηγών χρηματοδότησης και ποια έργα δρομολογήθηκαν ή αναμένεται να αρχίσουν;

4. Ποια μεγαλύτερα έργα περιμένετε να ενταχθούν στο Γ. ΚΠΣ;

5. Τι σκοπεύετε να κάνετε στο θέμα διαχείρισης απορριμάτων και λυμάτων του δήμου σας;

6. Από πλευράς πρωτικού αντιμετωπίζετε προβλήματα; Πόσοι υπάλληλοι υπηρετούν μαζί με τους ειδικούς επιστήμονες και ποιες ανάγκες υπάρχουν;

7. Έχει γίνει η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και αν ναι σε ποιο επίπεδο βρίσκεται;

2. Φτάσαμε λοιπόν στο σημείο να πούμε ένα χρόνο μετά ότι λειτουργεί ικανοποιητικά. Σ' αυτό επέδρασαν, όπως και πιο πάνω αναφέραμε, τα μικρά και μεγάλα που έγιναν στο Δήμο.

3. Από το πρόγραμμα ΕΠΤΑ θα 'λεγα ότι στον τομέα του μηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού είναι απόλυτα ευχαριστημένος. Με τις κατανομές των πιστώσεων ΕΠΤΑ όμως δε θα 'λεγα ότι είμαστε απόλυτα ικανοποιημένοι.

4. Μεγάλα έργα που περιμένουμε να ενταχθούν στο Γ. ΚΠΣ είναι: Τα σφαγεία, το κλειστό Γυμναστήριο, κυρίως ο δικός άξονας Στεφάνη - Θεσπρωτικό - σύνδεση με κάμβο Τύρια Ιωαννίνων και φυσικά ο Βιολογικός Καθαρισμός.

5. Στο θέμα αποκομιδής των απορριμάτων, ο Δήμος μας σε συνεργασία

8. Τα τέσσερα υπεραυγχράνα μηχανήματα που δόθηκαν στο δήμο μας από το ΥΠΕΣΔΔΑ είναι αρκετά, αλλά δε λύνουν όλα τα προβλήματα. Ο Δήμος ζήτησε την προμήθεια ενός φορτηγού και ενός γκρέιντερ.

9. Τα οικονομικά του δήμου σε ποια κατάσταση βρίσκονται - ποια είναι η πολιτική που ακολουθήσατε στα δημοτικά τέλη;

10. Θεωρείτε ότι οι αρμοδιότητες που δόθηκαν στα Τοπικά Συμβούλια από τον "Καποδίστρια" είναι αρκετές ή χρειάζονται να δοθούν και πρόσθετες (αν δεν δόθηκαν ήδη);

11. Ποια είναι η σχέση με τους δημότες, εξιτηρεύονται και σε ποιες ενέργειες προχωρήσατε για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών;

12. Υπάρχει καλό επίπεδο συνεργασίας με τη Ν.Α. και την Περιφέρεια γίνονται βάσει κριτήριων οι κατανομές και αν όχι πρέπει να αλλάξει;

13. Συνολικά ο δήμος σας που πιστεύετε ότι υστερεί και τι προτείνετε ή σχεδιάζετε για να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες σας;

14. Με τους συνδημότες μας ως δημάρχους Φαναρίων και Πόργας, προσανατολίζεται στη δημιουργία ΧΥΤΑ. Ως τότε δήμως, έχει προμηθευτεί με δύο υπεραυγχράνα απορριμματοφόρα, το ένα με αύστημα πλύσης κάδων. Αναπτύσσει σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα σταδιακά κάδους απορριμμάτων και τα απορρίμματα μεταφέρει στη χωματερή του Θεσπρωτικ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Ασσού επέλεσαν τους γάμους τους στις 23-11-1999 ο Θεοδώρου Ευάγγελος του Σωτήρου με τη Μαντόνα, γιατρό από τη Γεωργία.

Ο Σύλλογος τους ευχεται βίον ανθεστάρτον.

- Την Κυριακή 31-11-1999 στον Ιερό Ναό του Αγ. Κων/νου Ζωγράφου τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο σε μνήμη του Βασιλείου Π. Δήμα, παρουσία συγγενών, χωριανών, συναδέλφων και φίλων.

- Πέθανε στις 9-11-99 σε ηλικία 66 ετών, η Λαμπρούση Βάσιο του Γεωργίου. Η κηδεία της έγινε στο Κοιμητήριο του Αγ. Κων/νου Ασσού, παρουσία συγγενών και πολλών χωριανών.

- Στις 27 Νοεμβρίου σε ηλικία 42 ετών πέθανε στον Κόκκινο Μύλο Αττικής όπου διέμενε η Ευαγγελία Γ. Κατσάνου. Η κηδεία της έγινε στις 29 Νοεμβρίου στο κοιμητήριο της Ν. Φιλαδέλφειας παρουσία συγγενών και πολλών χωριανών. Ο αδόκτορος Βάνατος βύθισε σε πένθος την οικογένειά της.

- Στις 16 του Δεκέμβρη σε ηλικία 74 ετών πέθανε ο Πανούσης Δημητρίος του Παναγιώτου (Δημητράκη - Πάνο Βαγγέλης). Η κηδεία του έγινε στην Βελανίδα Ελασσόνας όπου διέμενε με την οικογένειά του.

Ο Σύλλογός μας συλλυπείται τους αικίδιους και τους συγγενείς των μεταστάντων.

Μικρά Νέα

- Την πρόθεσή του να πολιτευθεί στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, μας γνωστοποίησε ο χωριανός μας και μέλος του συλλόγου μας Χρήστος Χρήστου.

Του ευχόμεθα ολόψυχα καλή επιτυχία.

- Στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου της Γερμανίας βρίσκεται για μεταπτυχιακές σπουδές ο Γεωργίος Χρήστου του Αθαν.

- Στις 23 του Νοέμβρη έγινε στο Θεά/κο η τελετή για την παράδοση 17 νέων εργατικών κατοικιών στην περιοχή του Σιούρου. Δικαιούχος ήταν και ο χωριανός μας Παφίλας Ηλίας.

- Διακόσιες χιλιάδες δραχμές προσέφερε ο αύλιος μας για την εκκλησία του Αγ. Γεωργίου και εκατό χιλιάδες για την εκκλησία του Αγ. Κων/νου.

«Ο ΑΣΣΟΣ»

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των ΕΝ Αθηναίων Ασσιωτών "Ο Μάρκος Μπότσαρης" Εκδότης: Λαμπρούσης Γεωργίος Κων/νου Σκαλίδη 14, 11526 Αθήγα, τηλ. 6928.459

Επιμέλεια ύλης: Χρήστου Παύλος Παπαδά 27-29, 11526 Αθήνα τηλ. 6982.661

Ηλεκτρονική σελίδο ποστ «Πρώτη Σελίδα» Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα Τηλ.: 82.33.830 Fax: 82.38.468

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λάκκας Σούλι (Λάκκας Λελόβου) και ιδιαίτερα του χωριού μας

Του Παύλου Χρήστου, δασκάλου

Η Ήπειρος κατοικείται από την παλαιολιθική εποχή. Οι πρώτοι Έλληνες έφθασαν στην Ήπειρο μεταξύ 2500-2100 π.Χ. Η Ήπειρος ήταν μια περιοχή που για πολλούς αιώνες έμεινε στάσιμη.

Η Ήπειρος βγαίνει από την απομόνωση με την ίδρυση αποικιών από τους Ηλείους και Κορινθίους κατά τον 8ο π.Χ. αιώνα καθώς και από την επισκεψη Ελλήνων στο μαντείο της Δωδώνης ζητώντας χρηματούς.

Την εποχή αυτή υπάρχουν στην Ήπειρο τρία Ηπειρωτικά φύλλα οι Χάσονες, οι Θεσπρωτοί και οι Μολοσσοί. Το βασίλειο των Μολοσσών καταλαμβάνει αργότερα όλη την Ήπειρο και επί εποχής Πύρρου αναδεικνύεται πρώτη ελληνική δύναμη.

Το 146 π.Χ. έγινε ρωμαϊκή επαρχία. Η ρωμαϊκή ειρήνη κράτησε έως τα μέσα του 3ου αιώνα μ.Χ.

Από τα μέσα του 3ου αιώνα έως τον 120 αιώνα η Ήπειρος υποφέρει από επιδρομές (Γότθων, Βανδάλων, Σλάβων, Αράβων, Βουλγάρων, Νορμανδών). Στις αρχές του 12ου αιώνα γίνεται ξεχωριστό κράτος το λεγόμενο "Δεσποτάτο" της Ήπειρου. Σιγά-σιγά αρχίζει η Παρακμή του "δεσποτάτου" και φθάνουμε στην εποχή της Τουρκοκρατίας που αρχίζει από το 1430 μέχρι το 1912.

Πριν από την Περίοδο της Τουρκοκρατίας κατέρχονταν κάθε φθινόπωρο νομάδες ποιμένων για να παραχειμάσουν στα βοσκοτόπια της Λάκκας. Υπήρχε αντίδρασης από τους ντόπιους κατοίκους, αλλά αυτοί, πιο ισχυροί, επέβαλαν την παραμονή των με τη βία. Οι φιλονικίες μεταξύ των ντόπιων κατοίκων και των νομάδων κράτησαν μέχρι τον 150 αιώνα. Τον 10ο αιώνα είχαν κυριαρχήσει οι Βούλγαροι στην Περιοχή, εξεδιωχθήσαν όμως από τους Σέρβους οι οποίοι υποδούλωσαν όλη την Ήπειρο. Οι νομάδες παρέμειναν στην Περιοχή πληρώνοντας μισθώματα για τα βοσκοτόπια.

Το 1430 οι τούρκοι υποδούλωσαν τη Λάκκα Σούλι και αμέσως έδιωξαν τους ποιμένες της Πίνδου και έδωσαν τα κτήματα στις κοινότητες της περιοχής και στα εκκλησιαστικά ίδρυματα. Τα καλύτερα απ' αυτά στα υπό ίδρυση μουσουλμανικά τεμένη, στους συνταξιοδοτούμενους στρατιωτικούς αρχηγούς ως ανταμοιβή.

Η Λάκκα Σούλι ως διοικητικό τμήμα ανήκε στη διοίκηση της Επαρχίας Άρτας. Η Επαρχία Άρτας δόθηκε από τον Μωάμεθ τον Πορθητή, δύρι στο ταμείο της Βασιλομήτορος του Σουλτάνου, εκτός ορισμένων περιοχών που εδόθηκαν ως αμοιβή σε μωαμεθανικά ιδρύματα και τουρκους αξιωματούχους για τις υπηρεσίες που προσέφεραν. Ο Αλή-Πασάς τα χωριά της Επαρχίας Άρτας τα έκανε ταφιλίκια του.

Μετά τον θάνατο του Αλή ο Σουλτάνος εθνικοποίησε τα ταφιλίκια αυτά, εκτός από εκείνα που με απόδεικτικά στοιχεία διεκδίκησαν οι ιδιοκτήτες των. Αργότερα ο Σουλτάνος τα εθνικά (ιμαλικά) κτήματα τα αγόρασε και τα έκαμε βασιλικά δηλαδή ιδιοκτησία του και τα κληρονόμησαν οι απόγονοί του.

Τον 17ο αιώνα λόγω αδυναμίας των αρματωλών Λουρου σα επιβάλλουν την Τάξη, πολλά χωριά της Επαρχίας αναγκάστηκαν να προσλάβουν Μωαμεθανούς φύλακες έναντι αμοιβής. Οι αρβανίτες φύλακες απέκτησαν μεγάλη δύναμη ώστε επέβαλαν στο Σουτάνο να εκδώσει διάταγμα (φιρμάνι) με το οποίο οι φύλακες των χωριών μετά από 20 χρόνια γίνονταν ιδιοκτήτες. Οι φύλακες αυτοί διώχθηκαν από τα χωριά της Λάκκας από τους Σουλιώτες. Στη συνέχεια τα χωριά της Λάκκας τα προστάτευαν σουλιώτικες οικογένειες στις οποίες πλήρωναν φόρο.

Ο Αλής μόλις έγινε πασάς των Ιωαννίνων, 1788, έθεσε σε εφαρμογή το σχέδιό του. Να κάνει ταφιλίκια (ιδιόκτητα κτήματα) όλα τα κτήματα της επικράτειάς του. Την περιοχή της Λάκκας προστάθησε για αποστάσεις από τους Σουλιώτες για να γίνει ταφιλίκι του υιού του

Μουχτάρ.

Ο Παν. Αραβαντίνος στο βιβλίο του "Τα ταφιλίκια του Αλή Πασά", δεν αναφέρει το χωριό μας τη Νάσσιαρη, χωρίς να δίνει καμιά εξήγηση.

Μετά την πτώση του Σουλίου το 1803, τα χωριά της Λάκκας μη μπορώντας να κάνουν τίποτε διαφορετικό δέχθηκαν να υπογράψουν συμβόλαια δωρεάς ή πωλήσεως στον υιού του Αλή Μουχτάρ. Ήταν πέτυχε αυτό που είχε σχεδιάσει. Από τότε η Λάκκα λέγονται και "Λάκκα του Μουχτάρ Πασά".

Μετά την πτώση του Αλή με σουλτανικό διάταγμα όλα τα ταφιλίκια του Αλή και των συγγενών του επιστρέφονταν στους ιδιοκτήτες. Αυτά που δεν είχαν ιδιοκτήτες για οποιοδήποτε λόγο περιέρχονταν στο τουρκικό δημόσιο και θεωρούνταν εθνικά κτήματα (τ. ιμιλιάκια).

Για την εκκαθάριση των περιουσιακών στοιχείων ο σουλτάνος έστειλε έμπιστον σ' αυτόν πρόσωπο. Ο εκπρόσωπος του σουλτάνου εξετέλεσε το έργο του πλημμελώς κατ' εντολή του σουλτάνου.

Τα βακουφικά χωριά της Λάκκας αντί να επανέλθουν στο προηγούμενο καθεστώς, θεωρήθηκαν ότι νόμιμα έγιναν κτήματα του Αλή και συνεπώς τώρα είναι κτήματα του τουρκικού δημοσίου. Χαρακτηρίστηκαν ως κτήματα του τουρκικού δημοσίου όλα τα ιδιοποιηθέντα βοσκοτόπια της Λάκκας από τον Αλή.

Μετά απ' αυτά τα χωριά της Λάκκας έπαιναν πλέον να ανήκουν στο Ταμείο της Βαλιδέ Σουλτάνας, έγιναν εθνικά και μετά βασιλικά, δηλαδή ιδιόκτητα κτήματα του σουλτάνου. Η γη περιήλθε ως προς την φιλή κυριότητα στο Σουλτάνο και μόνον η νομή και η επικαρπία παρέμεινε στους κατοίκους των χωριών της Λάκκας.

Μετά την επανάσταση του 1821 ο σουλτάνος αγόρασε τα ιμιλιάκια χωριά από το τουρκικό δημόσιο σε πολύ μικρή τιμή. Από τότε η φιλή κυριότητα στο Σουλτάνο και μόνον η νομή κατατέληξε στα πρόβατά του, χωρίς βέβαια να ενημερώσει την οικογένειά του η οποία το έμαθε τα υστέρων.

Η έκταση του χωριού μας είναι 16.000 στρέμματα. Ο έρημος πρόταμος και τα διάφορα ρέματα καταλαμβάνουν 4.000 στρέμματα.

Ντάρα, Μπουλμέτζερβο και Νάσσιαρη, τα έκανε ανταλλαγή με ά

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τα Λαζάρικα και το Μοιρολόγι της Παναγίας στο χωριό Άσσος (Νάσσαρη) Νικοπόλεως

Του Παύλου Γ. Χρήστου - Δασκάλου
Αναπληρωτή τομίο της ΠΣΕ

Συνέχεια από το το φύλλο

3δ. ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

Εδώ μαντήλια κρέμονται, εδώ μαντήλια σκιούνται.
Εδώ είναι κόρη όμορφη, κόρη καμαρωμένη.
Την τάζουν και την προξενούν και την αρραβωνιάζουν.
Της τάζουν γιο του βασιλιά, της τάζουν γιο του Ρήγα.
Δε θέλει γιο του βασιλιά, δε θέλει γιο του Ρήγα.
Μα θέλει τ' αρχοντόπουλο με τις πολλές χιλιάδες.
Κι' αυτό τ' αρχοντόπουλο πολύ προϊκό γυρεύει.
Γυρεύει αμπέλια ατρύγιστα μ' όλους τους τρυγιστάδες.
Γυρεύει μύλους δωδεκά μ' όλους τους μυλωνάδες.
Ο ένας ν' αλέθει με νερό, ο δεύτερος με γάλα
και ο τρίτος ο καλύτερος ν' αλέθει με το δάκρυ.

3ε. ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Καλησπέρα σας καλό πουρνό σας,
καλώς ήρθαμε στ' αρχοντικό σας.
Κι' αν γνωρίζετε να σας ειπούμε,
για το Λάζαρο που προσκυνούμε.
Ήρθε ο Λάζαρος, ήρθαν τα βάγια,
ήρθε κι ο Χριστός από τη Βηθανία.
Μάρθα κι' αν την έβρισκες Μάρθα - Μαρία.

- Μάρθα που είναι ο Λάζαρος που είναι ο αδελφός σου,
που είναι ο φίλος μου, φίλος δικός μου.
- Τρεις ημέρες αποθαμένος και στη γη βαθιά χωμένος.

Όλοι έλεγαν και όλοι λέγουν:

- ας υπάγουμε να τον ιδούμε
και στον τάφο του να λυπηθούμε.

Τότε κι ο Χριστός τον εφωνάζει.

- Λάζαρε βρε Λάζαρε για έβγα έχω
να σε γνωρίσω
και από τους νεκρούς να σ' αναστήσω.

Κι αυτός από το φόβο του ορθάς ευρέθη.
Τα ματάκια του σφιχτά κλεισμένα,
τα χεράκια του σταυροδεμένα,
τα ποδαράκια του νερό του στάζουν
και οι αδερφάδες του τον αγκαλιάζουν.

- Λάζαρε μας πες μας τι είδες εις τον Άδη που επήγεις
- Είδα φόβους, είδα τρόμους, είδα βάσανα και πόνους.
Φέρτε μου λίγο νεράκι να ξεπλύνω το φαρμάκι
της καρδιάς, των χειλέων και μη με ρωτάτε πλέον.

Χριστέ μου παντοδύναμε, Χριστέ μου παντοδόξα.
Ετούτο θαύμα που κανες εδώ στη Γαλιλαία.
Ανέστησε το Λάζαρο που ήταν αποθαμένος
και μες στη γη βαθιά χωμένος.

3στ. ΚΑΛΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΑΡΧΟΝΤΕΣ

Καλήν εσπέραν άρχοντες κι αν είναι
ο ορισμός σας για του Χριστού τα θαύματα
να πω στο αρχοντικό σας.
Σήμερον έρχεται ο Χριστός ο επουράνιος Θεός
εν τη πόλει Βηθανία Μάρθα κλαίει και Μαρία
Λάζαρον τον αδελφόν των
τον γλυκή και καρδιακόν τους.
Τον μοιρολογούν και λέγουν
τον μοιρολογούν και κλαίγουν.
Τρεις ημέρες τον θρηνούσαν και τον εμοιρολογούσαν.
Την ημέρα την Τετάρτη κίνησε ο Χριστός για να ήρθε.
Βγήκε η Μάρθα και η Μαρία έχω από τη Βηθανία
έμπροσθεν γονυκλινούν και τους πόδας του φιλούν.

- Αν εδώ ήσουν Χριστέ μου
δε θα πέθαινε ο αδελφός μας.
Μα κι εγώ τώρα πιστεύω και καλά θα τα ηξεύρω.
Όπι δύναμη θελήσει, εσύ μπορείς ν' αποκτήσεις
και νεκρούς ν' αναστήσεις.

Δεν το πίστευε η Μαρία αγομένη στα μνημεία.
Τότε κι ο Χριστός δακρύζει και τον Άδη φοβερίζει.

- Άδη Τάρταρε και Χάρε, Λάζαρον έχω θα πάρω.
Δεύτερο έχω Λάζαρε μου, φύλε μου κι αγαπητέ μου,

και ευθύς από τον Άδη το εξούσιον σημάδι.
Και ευθύς απελυτρώθη, ανεστήθη και εστηκώθη,
ζωντανός σαβανωμένος και με τα κεριά ζωμένος.
Τότε η Μάρθα κι η Μαρία τότε όλη η Βηθανία.

Το μάθανε κι οι απόστολοι κι εκεί βρεθήκαν όλοι.
Δόξα τον Θεόν, φωνάζουν και το Λάζαρο εξετάζουν.

- Λάζαρε πες μας τι είδες εις τον Άδη που επήγεις.
- Είδα φόβους, είδα τρόμους, είδα βάσανα και πόνους.
Δώστε μου λίγο νεράκι να ξεπλύνω το φαρμάκι
της καρδιάς των χειλέων και μη με ρωτάτε πλέον.

3ζ. ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΑΓΟΡΙ)

Μη χάσει ο γιος τα γράμματα βάλτε το ψαλτήρι
του χρόνου σαν και σήμερα βάλτε το πετραχήλι.

- Κυρά με το γιόκα σου, κυρά με τον υγιό σου.
Πέντε μικρές τον αγαπούν και δέκα οκτώ μεγάλες.

Η μια της άλλης έλεγε η μια της άλλης λέγει.

- Ελάτε να τον πάρουμε κουμπί και δαχτυλίδι.
Το δαχτυλίδι να φορά και το κουμπί να πέσει.
Να περπατεί να χαίρεται στους κάμπους καβαλάρης.
Στους κάμπους πιάσαν τους λαγούς
στους βάτους τα περδίκια.

3η. ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ

Κουμπί, κουμπί, κουμπόπουλο, κουμπί και δαχτυλίδι.
Το δαχτυλίδι να πατεί και το κουμπί να πέσει
να πέσει και να φαίνεται στου δράκου το λιβάδι.

- Δράκε μου δράκε μου τι έχασες;
Δράκε μου τι γυρεύεις.

- Το δαχτυλίδι έχασα το χρυσοκεντημένο.
Αν το 'βρει κόρη ας το χαρεί, αν το 'βρει κόρη ας το χει.
Κι αν το 'βρει ο μπάρμπα γέροντας γρήγορα να το φέρει.

3θ. ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΗ

Εδώ που τραγουδήσαμε πέτρα να μη ραγίσει.
Κι' ο νοικοκύρης του σπιτιού χίλια χρόνια να ζήσει.
Κι' από τα χίλια και μπροστά ν' ασπρίσει να γεράσει.
Να γίνει σαν τ' άσπρο πρόβατο σαν τ' άγριο περιστέρι,
και τη Λαμπρή την πασχαλιά καλό καρδί να βρούμε.
Με τ' άσπρα και τα κόκκινα και με τα λουλουδάκια.
Χρόνια πολλά και του χρόνου να 'μαστε καλά.

ΜΕΡΟΣ Β' ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Στο χωριό μας τη Μεγάλη Παρασκευή το πρωί τα μεγαλύτερα παιδιά, εκείνα που ήξεραν καλά το θρήνο ή το Μοιρολόγι της Παναγίας γυρνούσαν από σπίτι σε σπίτι και το τραγουδούσαν. Έλεγαν το Μοιρολόγι της Παναγίας μέχρι την ώρα που θα κτυπούσε λυπητήρα η καμπάνα για την αποκαθήλωση. Μόλις κτυπούσε η καμπάνα οι ομάδες των παιδιών σταματούσαν την περιήγηση στα σπίτια του χωριού, πήγαιναν τ' αυγά που τους φίλευαν στα σπίτια τους και αμέσως μετά έπαιρναν τα λουλουδιά κι έτρεχαν στην Εκκλησία για το στολισμό του Επιταφίου.

Τον απλό και θρησκευόμενο λαό των χωριών μας τα πάθη τα σεπτά του Κυρίου Ιησού Χριστού τον συγκινούσαν βαθεία. Η πίστη και η ευλάβεια του σ' αυτά κινητοποίησαν το ποιητικό του αισθητήριο και συνέθεσε το θρηνητικό άσμα της Παναγίας που συναντάται σε πολλές παραλλαγές, αλλά το θέμα του είναι ένα: Ο πόνος της Θείας Μητέρας, της Παναγίας.

Όπως φαίνεται το Μοιρολόγι της Παναγίας είναι ένα εκτενές θρηνητικό λαϊκό άσμα που εξιστορεί με απλοϊκό

τρόπο το Πάθος του Ιησού και θέλει να εκφράσει τη βαθεία οδύνη της Παναγίας μητέρας.

Αυτό αποδεικνύει πως για το λαό των χωριών μας η Μεγάλη Παρασκευή προσέλαβε ιερό χαρακτήρα. Όλοι την ημέρα αυτή ευλαβούνται πολύ. Κανείς δεν εργάζεται και όλοι τηρούν τη νηστεία. Όλη τη μέρα φροντίζουν να βρίσκονται στην Εκκλησία για την αποκαθήλωση του Εσταυρωμένου Χριστού και την ακολουθία του Επιταφίου. Ο λαός της υπαίθρου ζει με κατάνυξη και συντριβή το θείο δράμα γι' αυτό και μοιρολογεί.

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Σήμερον μαύρος ουρανός σήμερα μαύρη μέρα.
Σήμερα όλοι θλιβούνται και τα βουνά λυπούνται.
Σήμερον έβαλαν βουλή οι άνομοι Εβραίοι.
Οι άνομοι, οι παράνομοι και οι τρισκαταραμένοι,
για να σταυρώσουν το Χριστό των πάντων Βασιλέα.
Ο Κύριος ηθέλησε να μπει σε περιβόλι
να λάβει Δείπνο μυστικό για να το λάβουν όλοι.
Η Παναγία η Δέσποινα καθόταν μοναχή της,
τις προσευχές της έκανε για το Μοναγενή της.
Φωνή της ήρθε εξ ουρανού και απ' αρχαγγέλου στόμα.

- Σώνουν κυρά μου οι προσευχές
σώνουν κυρά οι μετάνοιες
και τον Υιό σου πιάσανε και στο χαλκία τον πάνε.
Σαν κλέφτη τον επιάσανε και σαν φονιά τον πάνε
μες του Πιλάτου τις αυλές εκεί τον τυραγνάνε.

- Χαλκία - Χαλκία φτιάξε καρφιά, φτιάξε τρία περόνια.
Κι αυτός ο τρισκατάρατος βαρεί και φτάνει πέντε.
- Εσύ χαλκία που τα φτιάξες πρέπει να μας διατάξεις
- Τώρα που με ρωτήσατε, εγώ θα σας διατάξω.
Βάλτε τα δυο στα χέρια του και τ' άλλα δυο στα πόδια,
το πέμπτο το φαρμακερό βάλτε το στην καρδιά του,
να τρέξει αίμα και νερό να λιγωθεί η καρδιά του.

Από την πίκρα του Χριστού και από την τυραννία του
ο ήλιος εσκοτείνεις και η γης αναταράχθη.
Η Παναγία η Δέσποινα έπεισε και εληγώθη.
Σταμνί νερό της ρίξανε τρία κανάτια μόσχο
και τρία μυροδόσταμνα, για να της έρθει
ο λογισμός, για να της έρθει ο νους της.
Και σ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ηγουμενίτσα, 26-29/8/1999

ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ 6ου ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Στο 6ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο, που συνήλθε στην Ηγουμενίτσα από 26 ως 29 Αυγούστου 1999 παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν διεξοδικά πάνω από εκατό εισηγήσεις Ηπειρωτών πανεπιστημακών, επιστημόνων, εκπροσώπων της Περιφέρειας της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέων και οργανώσεων της Ελλάδας και της διασποράς, για την Ανάπτυξη της Ηπείρου.

Οι Σύνεδροι εκτίμησαν ότι οι πολιτικές στήριξης και ανάπτυξης της Ηπείρου υπηρετούν πρώτα τον εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό και το συμφέρον της χώρας και ομόφωνα αποφάσισαν να διεκδικήσουν για την ιδιαίτερη πατρίδα τους, αλλά και είναι έτοιμοι να συμβάλουν ως πολίτες, εργαζόμενοι, παραγωγοί και δημιουργοί ουσιαστικά για αυτό, για μα τήπια και Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Ηπείρου που να είναι ταυτόχρονα οικονομική, κοινωνική, πολιτική, τεχνική/τεχνολογική και πολιτισμική, σε αρμονία και με σεβασμό στο απαράμιλλο φυσικό και πολιτισμικό της περιβάλλον και τις παραδόσεις της. Οι Ηπειρώτες επιλέγουν για τον τόπο τους μιαν Ανάπτυξη που να διασφαλίζει τις απαραίτητες προϋποθέσεις και υποδομές -φυσικές, κοινωνικές και οικονομικές- για το ξαναζωντάνεμα των χωριών της, για αξιοβίωτη ζωή, κοινωνικές υπηρεσίες, απασχόληση, μόρφωση και αναψυχή σε κάθε γωνιά της που να μπορεί όχι μόνο να κρατήσει αλλά και να υποδεχθεί και να αξιοποιήσει τα όπου γης απόδημα παιδιά της, το δυναμικό τους, τις γνώσεις, την πείρα και τη δημιουργικότητά τους.

Για ένα τέτοιο τύπο Ανάπτυξης

με βάση τα γνωστά σε όλους ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, τα οποία τεκμηρώνουν την εθνικά υπεύθυνη και οφελόμενη από την Πολιτεία προσπάθεια για πραγματική σύγκλιση της Ηπείρου με το συνολικό επίπεδο ανάπτυξης της υπόλοιπης Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Ηπειρώτες δεσμεύονται να συνεισφέρουν ως ενεργοί, υπεύθυνοι και συνειδητοί πολίτες, με συγκεκριμένες προτάσεις, έρευνες, μελέτες αλλά και με τις συλλογικές και ατομικές επαγγελματικές δραστηριότητες, στάσεις και συμπεριφορές τους για να πάσουν τόπο τα κονδύλια που θα διατεθούν για την Ηπείρο και να θεμελιωθούν και να υλοποιηθούν αξιόπιστα και με ολική ποιότητα τα άκρως απαραίτητα έργα, τα οποία θα διαμορφώσουν τις συνθήκες για την σύμμετρη και αποκεντρωμένη ολοκληρωμένη της Ανάπτυξη και για την ανάδειξη, αξιοποίηση και προστασία του φυσικού και αισθητικού της περιβάλλοντος.

Εται, για να αναπτυχθεί η περιφέρεια της Ηπείρου κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά χρειάζεται η συνδυασμένη συμβολή του Δημόσιου (Κράτος - Περιφέρεια, Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση) και του Ιδιωτικού Τομέα.

Ο Δημόσιος Τομέας οφείλει να προσφέρει-κατασκευάσει τις φυσικές-υλικές καθώς και τις κοινωνικές υποδομές. Αυτές συνοπτικά είναι: η Εγνατία Οδός, η Εγνατία σιδηροδρομική γραμμή, η Εγνατία ενέργειας, η Εγνατία τηλεπικοινωνιών και η Εγνα-

τία πληροφορικής. Και οι πέντε Εγνατίες είναι έργα εθνικής εμβέλειας και εθνικής αναγκαιότητας και προτεραιότητας. Δεν είναι έργα που αφορούν μόνο την Ηπείρο.

Εκτός των πέντε Εγνατίων πρέπει να πρωθηθούν: Η Ιόνιος οδός, η σύνδεση Άρτας-Τρικάλων και βέβαια οι ενδοπεριφερειακοί οδικοί άξονες, η λιμενική υποδομή, ο εκσυγχρονισμός των αεροδρομίων Ιωαννίνων και Ακτίου και παράλληλα οι υποδομές στην υγεία, την παιδεία και τον πολιτισμό.

Για όλα αυτά πρέπει να καταστρωθεί ένα Ειδικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Ηπείρου, το οποίο θα προβλέπει και την θεσμική διευκόλυνση προσέλκυσης ιδιωτικών επενδύσεων (και στους τρεις τομείς της οικονομίας), ώστε να καταπολεμηθεί η ανεργία και ενισχυθεί η παλινόρθηση των απόδημων Ηπειρωτών (δυναμικών επιχειρηματιών και εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού = ανθρώπινου κεφαλαίου). Για να γίνουν όλα τα παραπάνω σε έναν ορατό χρονικό ορίζοντα, έτσι ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και οικονομική σύγκλιση της Ηπείρου προς τον μέσο όρο αναπτυξιακού και βιοτικού επιπέδου της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται η χρηματοδότηση από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, η οποία δεν πρέπει να είναι χαμηλότερη του 1,5 τρισεκατομμυρίων δραχμών δηλαδή του 10% του Γ' Κ.Π.Σ.

Έτσι θα ξεχρεώσει η Αθήνα ένα μέρος από το μεγάλο χρέος της προς την Ηπείρο.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Εφημερίδες - Βιβλία

- Τον Οκτώβριο κυκλοφόρησε το πρώτο τεύχος του περιοδικού "ΗΠΕΙΡΟΣ - ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ". Το περιοδικό είναι μηνιαίο και έχει σκοπό την ενημέρωση και την προβολή Ηπειρωτικών θεμάτων. Είναι ένα περιοδικό που ήρθε να καλύψει ένα μεγάλο κενό που υπήρχε. Δεν πρέπει να λείπει από κανέναν ηπειρώτη.

Συγχαρητήρια στον Εκδότη-Διευθυντή Σπύρο Βασιλείου, για την προσφορά του στην Ηπείρο, γιατί πράγματι περί προσφοράς πρόκειται.

Η διεύθυνση του περιοδικού είναι: Πρεβέζης 93, Τ.Κ. 104 43 Αθήνα, τηλ.: 51 54.920.

- Κυκλοφόρησε το βιβλίο "ΜΝΗΜΕΣ - ΜΟΡΦΕΣ - ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ" του Κωστή Μ. Σιώτη δασκάλου από το Θεοπρωτό. Ένα πρωτότυπο βιβλίο, κάπι το διαφορετικό από κάθε άλλο. Βιβλίο αναφοράς σ' ορισμένα πρόσωπα και καταστάσεις. Με το γράφιμο αυτό θα μείνουν στη μνήμη μας άνθρωποι που με το πέρασμά τους προσέφεραν κάπι πολύτιμο για την κοινωνία.

Διάβασα το βιβλίο και ενθουσιάστηκα. Πολλά από τα πρόσωπα που αναφέρει ο συγγραφέας τα γνώριζα και βλέπω την ικανότητα του δασκάλου να περιγράφει αυτούς. Κρίμα που τ' αντίγραφα εξαντλήθηκαν.

Ο Σιώτης ήταν δασκαλος στο χωριό μας και γνώρισε χαρακτηριστικούς τύπους και από τον Άσσο και πιστεύω ότι θα μπορούσε να γράψει κάπι και γι' αυτούς. Εμείς είμαστε στη διάθεσή του.

Δάσκαλε συγχαρητήρια και ο Θεός να σου χαρίσει υγεία να συνέχισες το γράφιμο, γιατί είναι προσφορά για τον τόπο μας.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Ο Α.Ο. "ΛΑΚΚΑ-ΣΟΥΛΙ", ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού μας, συνεχίζει ν' αγωνίζεται στο τοπικό πρωτάθλημα Β' Κατηγορίας και καταβάλει προσπάθεια να παραμείνει στην Β' Κατηγορία. Ευχόμεθα όλα να πάνε καλά.

Σας αναφέρουμε τους αγώνες που έδωσε αυτό το τρίμηνο.

9-10-99: Μύτικας - Άσσος 2-3

Σκόρερ: Πανταζής Σπ., Παφίλας Χρ., Κούστης Παν.

17-10-99: Άσσος - Κατούνα 1-2

Σκόρερ: Παφίλας Σπύρος

30-10-99: Άσσος - Αγιά 1-1

Σκόρερ: Παφίλας Δημήτριος

6-11-99: Λούτσα - Άσσος 4-2

13-11-99: Άσσος - Παλιάμπελα 4-1

21-11-99: Καλαμίτσι - Άσσος 4-1

Σκόρερ: Πανταζής Σπ.

28-11-99 Καρυά - Άσσος 4-1

5-12-99: Άσσος - Κανάλι 0-5

11-12-99: Αγ. Γεώργιος - Άσσος 4-0

19-12-99: Άσσος - Τσουκαλάδες 2-1

Σκόρερ: Μπακάρας Χρίστος, Πανταζής Σπύρος

Η ομάδα μας έχει συγκεντρώσει συνολικά 12 βαθμούς.

Προσέφεραν για την εφημερίδα μας

1. Δήμας Δημοσθένης 20.000

2. Δήμας Θεόδωρος 5.000

3. Λαμπρούση Ευφροσύνη 5.000

4. Χρήστου Δημήτριος 5.000

5. Λαμπρούσης Γεώργιος του Σπ. 5.000

6. Θεοδώρου Ηλίας 5.000

7. Τσόγκας Στέφανος 10.000

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Προς Το Διοικητικό Συμβούλιο,
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΣΣΟΥ -ΑΘΗΝΑ

Κυρίες, κύριοι σύμβουλοι, με ιδιαίτερη χαρά και ευχαρίστηση διάβασα το πρώτο φύλλο της εφημερίδας σας "Ο Άσσος", και θα ήθελα να μου επιτρέψετε να